

Landsmøte i
Norsk Tjenestemannslag
Oslo 4. november 1986

Med forbehold om endringer

SPERRET til 4.11 kl 0900

Statsminister
Gro Harlem Brundtland

NY KURS FOR NORGE

Jeg vil benytte denne anledningen til å gå inn på den rolle den offentlige sektor må spille i arbeidet med å møte de utfordringer vi står foran, og hvilke krav vi må stille til fellesskapsløsningene hvis de skal tjene sine formål.

Et av de sentrale spørsmål i den politiske debatten i dette tiåret har nettopp vært spørsmål knyttet til fellesskapets ansvar for å sikre sentrale verdier som sysselsetting, omsorg og trygghet. Dette dreier seg om evnen og viljen til å styre samfunnsutviklingen i tråd med politiske målsettinger.

Den offentlige sektor forvalter i dag omlag halvparten av bruttonasjonalproduktet og utgjør nær 25% av antall årsverk. Derfor er den da også under nøye vurdering og løpende debatt.

I den økonomiske politikken har vi bygget på den erkjennelse at vi skaper mer, hvis alle grupper og distrikter får være å yte sitt. Da skapes det flere verdier, og den økonomiske veksten blir større. En politikk for utjevning av levekårene og en rettferdig fordeling er derfor ikke bare det moralsk sett riktige, det er også det økonomisk riktige.

I et lite land med et lite hjemmemarked har det også vært nødvendig å satse i fellesskap for å sikre næringslivet best mulige konkurransevilkår gjennom gode kommunikasjoner, høyt utdannet og kvalifisert arbeidskraft, en felles forskningsinnsats, et godt arbeidsmiljø og i forhold til andre viktige deler av et lands infrastruktur.

I velferdspolitikken har vi bygget på den prinsipielle holdning at det er behovene som skal styre tilbudet. Det er det eneste mulige utgangspunkt hvis vi skal sikre en rettferdig fordeling av de tilbud og den service samfunnet skal yte den enkelte.

Er de utfordringer vi nå står overfor - økonomisk, næringsmessig og velferdsmessig - slik at de krever en grunnleggende annerledes strategi ?

Erfaringene med andre holdninger og prioriteringer, slik det har kommet til uttrykk gjennom en Høyre-dominert politikk hittil i dette tiåret tyder ikke på det. Tvert imot. Høyres ønske om å overlate stadig mer til frie markedsmekanismer har bragt oss lenger bort fra mål og verdier som er helt sentrale.

Utviklingen i 80-årene bekrefter at det i stedet er større behov for klare målsettinger og gjennomtenkt bruk av de muligheter vi har til å styre samfunnsutviklingen.

Vi har en økonomisk krise som krever nasjonalt ansvar og fremtidsrettet innsats. Vi er i en situasjon som mer enn ellers understreker behovet for målrettet styring, gjennomtenkte prioriteringer og en konsekvent politikk.

Vi må velge hvilke verdier vi skal bygge på når det gjelder vår sysselsetting og velferd, forholdet mellom privat og offentlig forbruk og hensynet til distriktene.

Vi trenger mer felles-innsats, ikke mindre.

*

Utbyggingen av vårt velferdssamfunn må ha dekning i det vi skaper. I dag trues både velferd og sysselsetting av den ubalanse vi har fått gjennom det vi selger til utlandet og det vi kjøper fra utlandet. Siden 1981 har norsk industri tapt 25% av sine markedsandeler i utlandet og 10% av sine markedsandeler hjemme. Fra 1981 til 1985 ble det 34 700 færre årsverk i industrien.

Ubalansen i norsk økonomi var alvorlig lenge før oljeprisene begynte å falle. Næringslivets konkurranseevne er blitt svekket hver eneste år under borgerlig regjering.

Underskuddet i utenriksøkonomien for fastlands-Norge har økt med hele 37 milliarder i løpet av bare to år, fra 1984 til 1986. Fallet i oljeprisene har så forsterket problemet og gjort det enda mer akutt.

Landsorganisasjonen og Norges Industriforbund har i en felles rapport pekt på at industriproduksjonen må økes med mellom 30% og 60% fram mot århundreskiftet hvis vi skal skape tilstrekkelige verdier til å sikre den fulle sysselsetting og ha balanse i vår utenriksøkonomi.

I Norge finnes mindre enn 30 prosent av de sysselsatte i industrielle vekstbransjer - langt mindre enn i andre land. Norsk industri er med andre ord stor på de områder der vekstmulighetene er små og liten på de områder der vekstmulighetene er store.

Norsk industri vil imidlertid fortsatt være en hjørnestein i vår økonomi. Derfor er dette et forhold vi må endre.

Vi må bygge opp et næringsliv som kan bygge bro over svingende oljeinntekter og sikre oss et mer varig grunnlag for fremtidens samfunn.

Vi må se utviklingen av vår industri og vårt næringsliv som et samfunnsansvar. Mange andre land har en gjennomtenkt industristrategi for å erobre våre og andres markeder. Derfor må offentlige myndigheter gå inn i et aktivt samarbeide med næringslivet, fagbevegelsen og forskningsinstitusjonene for å legge grunnlaget for nødvendig fornyelse, omstilling og vekst.

Det er dette som er bakgrunnen for at forskning og utvikling er ett av de områdene hvor Regjeringen har satset i sitt budsjettforslag for 1987. Innenfor et stramt budsjettopplegg med null-vekst i de samlede utgifter, har vi gitt forskningen en realvekst på hele 8% neste år.

Bevilgningene til forskning og utvikling over Industridepartementets budsjett øker med i alt 20%. I tillegg er det en sterk vekst i Industrifondets lån til forskning og utvikling og støtte til omstillingstiltak.

Regjeringen vil styrke innsatsen på de utpekte satsningsområdene, informasjonsteknologi, materialteknologi, offshore-teknologi, bioteknologi og havbruk. En omfattende plan for informasjonsteknologi vil bli iverksatt i samarbeide mellom flere departementer, industrien og berørte institusjoner. Aktiviteten skal organiseres i en egen handlingsplan og bevilgningene øker med 300 millioner kroner, eller godt over 40% neste år.

Markedet for informasjonsteknologien vil være et av de viktigste vekstområder for næringslivet i de kommende tiår, og vil kunne gi adskillige tusen arbeidsplasser.

Informasjonsteknologien vil også ha stor betydning for effektivisering og omstilling av næringslivet, også for offentlig sektor.

Vi ligger langt bak de store industrilandene i vår nasjonale innsats i forskning og utvikling. Japan, Vest-Tyskland og Sverige brukte for eksempel 2,6% av sitt brutto-nasjonal-produkt til forskning og utvikling i 1985, mens Norge brukte bare 1,6%.

Norge er blitt liggende tilbake på dette området. . . Det er nå et oppdemmet behov for heving av kompetansenivået i store deler av næringslivet. Arbeiderpartiet har i flere år fremmet forslag om en sterkere innsats for forskning og utvikling.

I ord har det vært bred oppslutning om våre forslag, men den forrige regjering fikk utrettet lite.

Nå kan vi konstatere at også Høyre er innstilt på å prioritere dette området. Men vi må spørre: Hvorfor ble det gjort så lite i de årene da landets inntekter vokste mer enn noen gang tidligere? Hvorfor prioriterte man privat overforbruk foran nødvendige investeringer i den kunnskap og kompetanse samfunnet trenger?

Vi må også få kostnadsutviklingen og prisstigningen ned på linje med utviklingen hos våre handelspartnere. I 80-årene har prisstigningen i Norge vært for høy. Selv om prisstigningen har vært synkende, har den sunket mindre enn hos de land vi handler med.

De siste par årene er preget av en helt uforsvarlig vekst i det private forbruket, i stor grad lånefinansiert og langt ut over alle rammer. Det er her vi har hatt overforbruket, mens de offentlige budsjetter er holdt innenfor trange rammer.

Det må nå skapes rom for den nødvendige omstilling i næringslivet - og til andre påtrengende oppgaver. Det er dette Regjeringen har gjort gjennom et stramt økonomisk opplegg - med samlet null-vekst i offentlige budsjetter og en betydelig innstramning i privat forbruk.

Regjeringen har med forslaget til økonomisk opplegg for 1987 tatt viktige skritt for å dempe kostnadsutviklingen og få prisstigningen nedover. Vi må i tillegg satse på et inntektspolitisk samarbeide som vil være en forutsetning for at vi skal lykkes med å dempe kostnadsutviklingen og opprettholde sysselsettingen.

Alternativet til en slik linje er arbeidsledighet. Det er en linje vi ikke kan gå inn på. Et inntektspolitisk samarbeide må omfatte alle grupper, også de som står utenfor de store sammenslutningene i fagbevegelsen.

*

En ny kurs i den økonomiske politikken kombinert med økt innsats for forskning og utvikling er den første pilaren i Regjeringens næringsstrategi. En dempet kostnadsutvikling gjennom moderasjon og inntektspolitisk samarbeide er bare den andre pilaren i vårt opplegg.

Men det finnes en tredje pilar: Den offentlige sektor.

Et lands samlede konkurranseevne er langt mer enn industriens lønnskostnader pr produsert enhet. Det hjelper

lite å ha en bedrift som kan tilby et produkt det er etterspørsel etter ute i verden, hvis det ikke finnes et godt utbygd transportsystem.

Offentlig sektor har i vårt land ansvaret for viktige sider av samfunnets infrastruktur. Det offentlige setter ikke bare rammebetingelsene. Det yter også mange tjenester som næringslivet er avhengig av.

Det dreier seg om et utdanningssystem som kan skape den kompetanse vi trenger. Men det dreier seg også om helsetilbudene, om arbeidsmiljøet, det dreier seg om telekommunikasjoner, veier og flyplasser. Det dreier seg om de samlede muligheter vi skaper for å ta i bruk våre samlede ressurser.

Derfor legger Regjeringen så stor vekt på effektivisering og rasjonalisering i offentlig sektor.

I Regjeringserklæringen sa vi det slik: "Regjeringen ser en moderne, effektiv og brukervennlig offentlig sektor som en hjørnestein i vårt velferdssamfunn. Regjeringen vil gi den offentlige sektor viktige oppgaver og vilkår for å løse dem".

Den offentlige forvaltning er også et viktig redskap for gjennomføring av politiske vedtak og mål. Vi har satt oss høye mål. Derfor er det nødvendig med en god og omfattende administrasjon som har tilstrekkelig bemanning og utstyr til å løse sine oppgaver.

La det være sagt at vi i Norge har en av verdens mest effektive og beste offentlige forvaltninger. Det forhindrer ikke at ting kan gjøres bedre. Oppgavene endres, nye oppgaver kommer til. Det skjer en rivende utvikling på det tekniske området. Alt dette krever at vi hele tiden vurderer oppgavene, måten vi løser dem på, og organisasjonsformer og strukturer.

Regjeringen har besluttet å omarbeide den forrige regjerings program for modernisering av statlig forvaltning.

Det program den forrige regjering satte igang hadde som kjent sitt utspring i det langtidsprogram Arbeiderpartiets regjering la fram i 1981.

Programmet omarbeides nå i tråd med denne regjerings politikk. Privatiseringsprosjektet stanses. Revisjonen av programmet skal ta sikte på å lage et rammeprogram og konkretisere et handlingsprogram for statlig sektor.

Dette er et arbeid som ledes av et eget statssekretærutvalg.

Det er en myte at privat alltid er effektivt og godt, mens offentlig virksomhet alltid er byråkratisk og tungrodd. Virkeligheten er langt mer sammensatt.

Byråkrati i ordets negative betydning kan være et problem - både for offentlig og privat virksomhet. Den amerikanske økonomen Lester Thurow forteller i sin siste bok at det er veksten i byråkratiene i de store industrikonsernene som er den største faren for USAs konkurranseevne.

I USA er små bedrifter og offentlige tilbud på enkelte områder kommet med tilbud som kan utkonkurrere langt større bedrifter fordi de har satset på nye organisasjonsformer.

I arbeidet med å modernisere offentlige tilbud må vi også se på brukerne av offentlige tjenester som medspillere når tjenestene skal endres og forbedres. I et slikt samspill vil de offentlige tjenestene bli bedre innrettet mot de tjenester folk trenger og spør etter.

Vi må spørre: Dekker vi behovene på en god nok måte? Yter vi de tjenester folk trenger og spør etter? For det er menneskene selv - hvert enkelt av oss - som er utgangspunktet for de tjenester vi bør kunne yte. Derfor må den offentlige sektor fornye seg, og bli satt i stand til å tilpasse seg nye behov. Den må kunne tilby flere typer løsninger og dermed større valgfrihet.

Og det skal være noe mer enn et valg mellom samme type service på forskjellige steder. Det bør også være valg mellom forskjellige tilbud. Da må vi stimulere til større variasjon, gi institusjonene og de ansatte større muligheter for å utvikle tjenestene etter de ønsker og behov det spørres etter.

Høyresiden begrunner sine framstøt for privatisering med at det offentlige trenger konkurranse. Det er et synspunkt vi skal ta alvorlig. Monopoler har lettere for å stivne til enn institusjoner som har konkurranse. Det gjelder både offentlige og private monopoler.

Ved å utvikle forskjellige tilbud folk kan velge mellom, skal vi bringe konkurransen inn i den offentlige sektor uten å gi slipp på vårt prinsipielle utgangspunkt. Samtidig som vi kan gi det offentlige nye og mer utfordrende roller å spille.

Dette er kanskje vår viktigste utfordring: Å forene den generelle velferdspolitikkenes mål og likeverdighet i tilbudene med de voksende og forståelige krav om mer individuelt tilpassende tilbud.

La oss ta barnehagene som eksempel. Her har vi i dag variasjon mellom private barnehager og de offentlige. Hvorfor kan da ikke de offentlige barnehagene ha forskjellig pedagogiske opplegg og forskjellige arbeidsopplegg?

Eller skolen. Vi har noen steder i landet fått skigymnas og idrettsgymnas. Kanskje vi kan få flere slike modeller, også innenfor det offentlige skoleverk?

Moderniseringen av den offentlige forvaltning skal omfatte en gjennomgang av regelverk, reformer av budsjettrutiner, utvikling av organisasjonsformer og styringssystemer og andre tiltak for å bedre servicen.

De enkelte institusjoner og etater må få større handlefrihet. De politiske organers oppgave må være å sette opp målsettingene og gi rammene. Så må det være ledernes og de ansattes ansvar og oppgave å nå målsettingene.

Det vil her dreie seg om å gi den enkelte etat større ansvar innenfor egne budsjettammer. Og det vil dreie seg om omorganisering for å skille forvaltning fra forretning.

Omorganiseringen av Televerket er et eksempel på det siste. Regjeringen har også satt ned et utvalg som skal gå igjennom organiseringen og oppgavene for Luftfartsverket. Vi

vil om kort tid legge fram forslag som sikrer NRK en friere stilling.

Innenfor det store og viktige området som helsevesenet utgjør - som riktignok i overveiende grad styres av fylker og kommuner - har vi også tatt initiativ for å styrke den enkelte institusjons ansvar og muligheter til effektiviseringstiltak. Vi har gitt fylkene mulighet til å delegerer mer ansvar til det enkelte sykehus. Det skal satses mer på organisasjonsutvikling og resultatrettet ledelse. I bunnen ligger et økonomisk opplegg for neste år som sikrer realvekst til helseformål.

Vi har sett at dette er en linje som nytter. Lillehammer sykehus fikk en friere stilling fra 1. januar. Fra da og fram til august hadde sykehuset en produktivitetsøkning på 9%, mens kostnadene bare økte med 2%.

Sykehusene i Volda og Tromsø er valgt ut som prøvesykehus med en videre utprøving for øyet.

Sosialdepartementet arbeider også med et opplegg hvor et helt fylke vil få mulighet til å se bruken av folketrygdens midler til behandling og pleie i sammenheng med trygdemidlene som går til sykepenges. Midler som i dag går til sykemeldte som må vente på operasjoner skal kunne brukes til å kjøpe operasjonskapasitet der det er mulig.

De ansatte er den offentlige forvaltnings viktigste ressurs. Derfor skal moderniseringen skje i et nært samarbeid med de ansatte. Bare på den måten kan vi få utløst det initiativ, den skaperkraft og den erfaring som de ansatte representerer.

De offentlig ansatte må føle at de kan gjøre en god jobb. Det er en nær sammenheng mellom medansvar, medbestemmelse og økt produktivitet og service. Fornøyde ansatte gjør en bedre jobb.

Dere er spesielt opptatt av statens bruk av ulike tilsettingsformer. Forbruker- og administrasjonsdepartementet er innstilt på å innskjerpe at bruk av midlertidige ansettelser

og bevilgninger til ekstrahjelp praktiseres i samsvar med de lover og regler som gjelder.

Departementet vil også foreta en nærmere kartlegging av hvordan tilknytnings- og organisasjonsforholdene er for sysselsettingen i statsetaten. Vi ønsker med dette å få tørt klarhet i hvor forholdene kan ansees lite tilfredsstillende. Det kan også gi grunnlag for å vurdere tiltak som kan bedre situasjonen.

Hvilke tiltak som her kan være aktuelle bør vi avvente å si noe bestemt om inntil gjennomgåelsen er foretatt. Det er klart at også dette er sider ved organiseringen av statlig virksomhet som hører med i fornyelsesarbeidet.

Offentlig forvaltning er blitt hengende etter når det gjelder investeringer i moderne utstyr og teknikk. Det bekreftes av de mange søkerne til produktivitetspotten på 25 millioner kroner i 1986. Det kom inn søknader på tilsammen 162 millioner kroner, mest til datautstyr, men også om midler til organisasjonsutvikling, teleutstyr og ombygging.

Vi må ta i bruk de beste arbeidsredskapene. Fordi investeringer i data og annet moderne utstyr på de offentlige budsjettet må konkurrere med barnehager og sykehjem, er vi tilbakeholdne med fornuftige investeringer. Bank og forsikring investerer for eksempel fem ganger så mye i EDB som offentlig sektor.

Statistikken viser at bruttoinvesteringene pr. årsverk i den offentlige forvaltning bare er en fjerdedel av investeringene i det private næringsliv.

Regjeringen vil sette i gang arbeidet med investeringsanalyser for statlig sektor. Dette skal være et hjelpemiddel i den alminnelige budsjett- og planprosess.

Regjeringen har, som jeg nevnte, besluttet å stanse det spesielle privatiseringprosjektet den forrige regjering satte igang.

Det betyr ikke at arbeidsfordelingen mellom offentlig og privat sektor er fastlagt en gang for alle. Det samspill som har vært og som er, vil utvikles videre. I Arbeiderpartiets frihetdebatt reiser vi også spørsmålet om hva som bør være offentlige oppgaver, hva som bør være private og hva som kan være gjenstand for andre typer fellesskapsløsninger.

Vurderingene av rollefordelingen må ta utgangspunkt i hva vi vil på de forskjellige områder og hvilke løsninger som gir de beste resultater.

Det er presset på den offentlige økonomien som har vært brukt som begrunnelse for privatiseringsframstøt. Spesielt for å møte behovene innen helse og omsorgs-sektoren. Her vet vi at behovene i årene som kommer vil øke, når det gjelder omsorgsoppgavene for barna, helsetilbudene og tilbudene til våre eldre.

Løsningen skal være å la markedsmekanismen regulere etterspørselen. Det vil innebære at mer av ansvaret legges over på den private og uformelle omsorgen.

Er dette måten å møte behovene på ?

Behovene blir ikke mindre på denne måten. De samlede kostnadene ved å møte behovene blir heller ikke mindre. Men det innebærer at vi må betale for tjenestene på en annen måte.

Erfaringene fra andre land med en betydelig privat sektor, f. eks. i helsevesenet, gir heller ingen dekning for å si at en slik løsning er billigere. Tvert imot. Land som USA og Storbritannia som har et betydelig privat innslag i sitt helsevesen bruker en større del av sitt bruttonasjonal-produkt på helsetjeneste enn Norge. (Omlag 11% mot 7%.)

Det vi også ser er at tilbudene blir mer ujevnt fordelt, ikke etter behov, men etter geografi og økonomi. Det betyr større forskjeller, mellom grupper og distrikter.

Det er heller ikke slik at offentlige omsorgstilbud svekker den private og uformelle omsorgen.

Familien er fortsatt vår viktigste omsorgsressurs. Kvinnenes ubetalte omsorg for barna er meget omfattende. Den tilsvarer 125 000 årsverk. Det er mer enn antall årsverk i bank, forsikring

og finans-sektor. Det er nesten like mye som antall årsverk i primærnæringene.

Utviklingen i 1970-årene viste også at vi parallelt med den kraftige utbyggingen i den offentlige omsorgen, hadde den sterkeste veksten i noen tiår i frivillige humanitære og sosiale organisasjoner. Tidsnyttingsundersøkelsen viser at vi bruker mer tid på omsorg for barn og eldre nå enn for ti år siden. Dette kommer i tillegg til den kraftige utbygging av offentlige tilbud gjennom 1970-årene.

Det er derfor grunnlag for å hevde at store deler av de offentlige ordningene på helse- og sosialsektoren er en forutsetning for en betydelig grad av privat og uformell omsorg.

Det ligger mange verdier i den uformelle omsorgen, i familien, mellom slektninger og i nærmiljøet. Derfor er det viktig at de offentlige omsorgstilbudene bygges ut og underbygger mulighetene for privat og uformell omsorg.

Dette er et selvstendig argument for å satse sterkere på omsorgstilbudene. Men like viktig er at en manglende utbygging av offentlig omsorg vil true kvantiteten og kvaliteten i omsorgstilbudene for våre barn og våre eldre.

Det vil også true likestillingen og spesielt kvinnenes muligheter til å kombinere familieliv med yrkesliv. En nylig offentliggjort undersøkelse viste at holdningene på dette området ikke er endret så mye. Atte av ti mente at kvinnene burde være med hjemme mens barna var små.

Regjeringen har med sitt budsjettopplegg lagt grunnlaget for å snu stagnasjonen i utbyggingen av barnehager vi har hatt i 80-årene. Vi øker den statlige andelen av utgiftene fra 26 til 30%, som et første skritt mot målet som er 40%. Vårt opplegg skal gi 5500 nye barnehageplasser neste år, 1 500 flere enn i år.

Også når det gjelder eldreomsorgen og helsetilbudene er det rom for økt innsats neste år. Overføringene til disse områdene har reell vekst. Kommunenes og fylkes økonomi som er avgjørende for innsatsen på disse feltene, er nå - som i juni - skjærmet for nedskjæringer.

Mens Høyre ved innstrammingene i juni - og i sine forslag for neste år - fortsetter angrepene på fellesforbruket og vil skjerme privat forbruk - mener Regjeringen det er fellesoppgavene som nå må gis prioritet. Det er der vi har de store og uløste oppgavene.

Det forslag de borgerlige partiene nå står sammen om i finansinnstillingen er heller ikke et bidrag til å skjerme fellesforbruket. Forslaget om å spare inn 400 millioner kroner ved å holde ledige stillinger ubesatt i 6 måneder vil ikke være et bidrag til å løse problemene på viktige områder eller til å effektivisere den offentlige forvaltning. Det vil tvert imot skape nye køer og forsinkelser på områder hvor problemene er for store fra før.

Det er et forsøk på å skyve fra seg ansvaret for selv å ta stilling til hva som skal få mindre neste år. I stedet vil man overlate til tilfeldighetene å avgjøre hvor innstrammingene skal ramme. Og til Regjeringen å betale den politiske regningen.

*

..

Regjeringen vil få tilslutning for det aller meste av sitt budsjettforslag i Stortinget, spesielt når det gjelder utgiftssidene. De mindre utgiftsreduksjonene som blir resultatet av Stortings-behandlingen, vil ikke rokke ved Regjeringens prioritering av helsesektor, forskning og .. utvikling og en styrking av distriktene.

Det er budsjettets inntektsside hvor det fortsatt er en viss uenighet og som gjorde det umulig å få til en normal behandling i finanskomiteen og en finansinnstilling med et flertallsopplegg.

I år som i fjor må Stortingets budsjettbehandling ut over høsten bli foreløpig. I forbindelse med salderingsdebatten 16. desember må vi finne flertallsløsninger som sikrer at det blir balanse mellom utgifter og inntekter.

Situasjonen i Stortinget springer ut av en parlamentarisk situasjon som vi er uten erfaring med i vårt land. Stortingsvalget i fjor høst ga en sammensetning av Stortinget som gjør at det ikke synes å være flertall bak noe aktuelt regjeringsalternativ. Det er en situasjon vi må leve med til 1989 og som stiller krav til ansvarlighet fra alle partier.

Treparti-regjeringen fortsatte etter valget uten å avklare sitt parlamentariske grunnlag.

Under budsjettbehandlingen i fjor opplevde vi at situasjonen var fastlåst i finanskomiteen fordi de tre regjerings-partiene ikke var villige til å justere sine forslag for å nå fram til flertalls-løsninger. De valgte å satse på at kabinettspørsmålet skulle tvinge andre til å stemme for deres løsninger til slutt.

Det er ingen farbar vei for en mindretallsregjering, selv om det i fjor endte med forliket under julegarana - med Fremskrittspartiet.

Vår regjering har hele tiden sagt at den erkjenner sin mindretalls-posisjon og er villig til å søke løsninger det er reelt flertall for i Stortinget. Under behandlingen i finanskomiteen har derfor Arbeiderpartiet strukket seg langt for å få til løsninger det kunne stå et flertall bak. Men vi opplevde at de andre partiene - også i år - valgte å stå bommende fast på sine forslag.

Ja, Høyre gikk enda lenger. Det partiet som etter regjeringskrisen i vår bedyret at de aldri skulle stemme imot noe de var for - de varslet nå at de ville trekke tilbake sitt eget forslag til bruttoskatt - når Arbeiderpartiet sa at de ville stemme for det.

Det er Høyres bidrag til å finne samlende løsninger.

Vi sa i fjor at det ikke var noen ansvarlig løsning å starte budsjettbehandlingen i Stortinget uten en flertalls-innstilling fra finanskomiteen. Er det mer ansvarlig i år ?

Vi har ønsket en flertalls-innstilling, og vi har strukket oss lang for å oppnå det. Men et kompromiss mellom Regjeringens og mellompartienes opplegg - forutsetter at også mellompartiene er villige til å bevege seg.

Mellompartiene hevder at deres forslag utgjør et balansepunkt mellom Regjeringen og Høyres opplegg. Men det er ikke er avstanden mellom Høyre og Regjeringen det skal bygges bro over. Det er mellom Regjeringen og mellompartiene kløften nå er liten og hvor det burde være mulig å bygge bro.

Det er beklagelig at det ikke var mulig å få til i denne omgang. Det svekker mulighetene til å løse landets problemer og vi taper viktig tid i en politisk tautrekking som ikke dreier seg om millioner - men millimetre i det politiske landskap.

Regjeringen vil fortsette arbeidet fram til salderingen med å finne fram til forslag som kan sikre flertall for et budsjett med inntekter som kan balansere utgiftene.

Det er nå helt uansvarlig å kaste landet ut i en ny regjeringskrise. Det finnes ikke noe handlekraftig alternativ. Det ble gjort klart for alle i forrige uke.